

אחרי כמה שיחות, הציע מישהו להביא אליה את אשת סגן-מפקד הצוללת. היא תרגישה אצלך הרבה יותר בטוח מאשר כאן בבית, עם הקרובים.

***

על השוהחן מונח אלבום תמונות משפחתי. נעמי מדפדת בו בחברת הילדים. לפתע היא נעצרת. הנה אברהם הראל, רב-החובל של השלושה, שטבע עם ספינתו ליד חופי-איטליה, בדיוק לפני שנה. היה ידיד וחברו הטוב שלה ושל יענקלה. בחדר הזה היה יושב הרבה. מזור. בדיוק שנה. אבל ליענקלה זה לא יכול לקרות. היא יודעת.

היא היתה אחת מוסמכת בבית-חולים חיפאי כאשר הכירה אותו. מתי זה היה? לפני 12 שנה בערך. הוא היה כבר חייל בחיל-הים. ימאי לא רק בגלל המדים שלבש. אלא בכל גישמתו. נולד בחינה לפני 33 שנה. כשעלתה משפחתו לארץ, התישבו בבת-ים. הבית לא היה רחוק מהים והים נכנס לגישמתו. היה חותר ומשיט ספינות-מפרש בפלוגה הימית של הפועל, בבת-ים. כשהתגייס, היה מקומו הטבעי בחיל-הים.

תחילה שירת בשייטת הטרפדות. היה ב' עצמו מפקד טרפדת. כשנרכשו הצוללות הראשונות, רהב ותנין, היה בין ראשוני המתנדבים. זה חלום של כל ימאי, להשיט צוללת. ולמרות שהיו אז נשואים ובכורים נולד, לא עצרה בעדו.

כאשר יצא רענן להשתלמות-צוללנים ב' בריטניה, לפני עשר שנים, הצטרפה אליו. אחרי-כך הפך העניין לחייה משותפת. הוא חילק עצמו בין הבית לצוללת. היה סגנו של סגן-אלוף דרוור, מי שהיה מפקדה של תנין. אחרי-כך קיבל את הפיקוד על הצוללת רהב. לאחר מכן נטל חופשה ממעמקי-הים, פיקד תקופה מסוימת על אחי נגה, ציידת-הצולל-לות של חיל-הים.

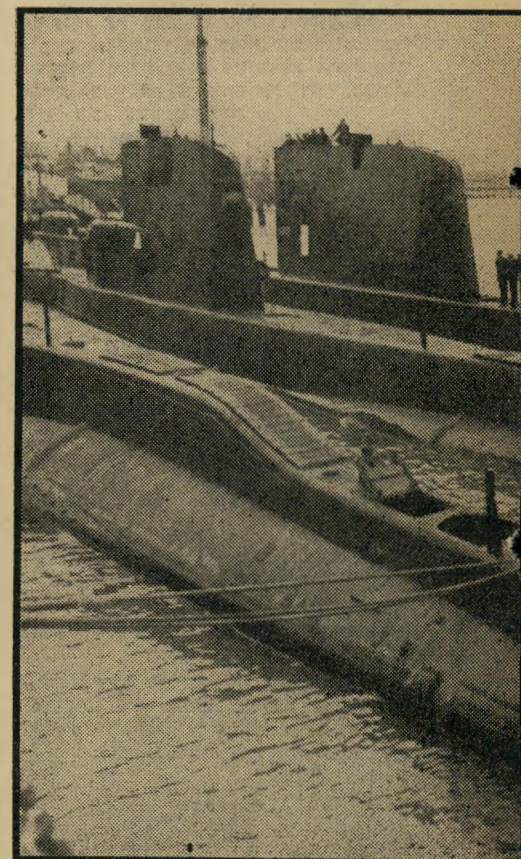
אולם רק ניתנה האפשרות לחזור ל' מעמקים, כאשר נרכשו שתי הצוללות ה' חדשות, היה יעקב רענן מועמד הגיוני לפקד על אחת מהן.

במכלול התכונות שהבליטו את רענן, על אף גילו הצעיר, כמפקד יעיל ואחראי, כלטו שתיים: השלטה וחוש-ההומור. הוא נולד ללא עצבים, אמרו עליו פיקודיו. לעולם לא היה מתרגז ולא היה מרים קול, אפילו כשזה היה מתבקש, אמרו חבריו.

לפעמים זה ממש מרגיז, אמרה נעמי, גיטיני בכחונה להרגיז אותו ולהקניטו, כדי שיכעס קצת — שום דבר לא עזר.

שלושת-הגנפש וקור-הרוח, גם במצבים קשים מאוד, הפכו את רענן לשם-דבר בין מפקדי חיל-הים. דוגמה קטנה: פעם עסקה הצוללת בתרגיל של הפצצת-עומק. כשיתן האות, משתקים את מערכות הצוללת וסוגרים את שעוניה. או מוכנה הצוללת לצוף על פני המים. הצוות עשה כנדרש. כולם התכוונו במד-העומק — ואז מסתבר

שבת. נותרו יומיים, עד לפגישה הצפויה עם בעלה. ביום שני, 29 בחודש, בשעה 8.00 בבוקר, תגלוש דקר אל תוך מימי נמל חיפה, ועל הגשר הגבוה שלה יעמוד יענקלה ויצדיע לקהל החוגגים בחוף. היא לא טרחה אפילו לפתוח את מקלטי-הראדיו, בשבת בבוקר. איוו השיבות יש למה שמתרחש בעולם, כשנתרו עוד 48 שעות לפגישה?

ומתאימה לתפקידיה, הפליגה ב'15 בינואר לנמל-הבית שלה לבצע בדיקה, עם התקדמותה, תמרוני ותרגילים נוספים. מאחרי שתי צוללות של הצי הבריטי, מאותו זגם עצמו.

ואז צילצל הטלפון. "שמעת חדשות?" שאל הקול. "לא. קרה משהו?"

***

מן הרגע הראשון, כששמעה את שונמסר בחודשות, היתה רגועה. אירעה תקלה או משהו, כמו שתמיד קורה, אבל אם יענקלה שם, אין מה לדאוגי חשבה. אם נר' תן לעשות משהו, הם עושים: כי הם יודעים איך ומה לעשות. האפשרות שיקרה משהו שאין מה לעשות נגדו היא כל-כך קטנה, שאינה באה בחשבון. יהיה בסדר.

אז התל הטלפון מצלצל. קרובים, מכרים, חברים מחיל-הים. ניסו להרגיע אותה, אבל היא הרגיעה אותם.

צילצלה לנשות הקצינים. כימעט כולן היו עם בעליהן באנגליה, לפחות חלק מתקופת השיפוץ של דקר. מה שלא הצליחו לעשות אנשי-החיל, עשתה היא בכמה מילים. צילצלה לבת-שבע, אשתו של צבי טל, החשמלאי הראשי על הדקר: "יושבים אצלך? איך הם? את צריכה להחזיק אותם או הם אותך? איך הילדים? שלחת אותם לבית-ספר? יהיה טוב. תראי. הם גייעו. אל תדאגי."

בפיסטיבל בוולס

רב-סרן יעקב רענן, מפקד הדקר כפי שצולם בפסטיבל לפולקלור וולסי באייסטוד פוד בוולס. רענן מי-כר כקצין בעל השכלה רחבה, פרט לשטח הימי, בקי גם בתחומים אחרים ומרבה בקריאה.

לפי המחוג, שהכלי אינו עולה. רממה שררה בכל תאי הצוללת. האנשים עצרו את נשימתם. האירעה תקלה?

במצב זה היה יעקב רענן היחיד שניגש, בקור רוח מוחלט, אל מדי-העומק שלא הגיב — ופתח אותו. התברר, כי מישהו נעל גם אותו, בטעות, עם שאר המערכות. שעה שרענן פעל, היתה הצוללת על-פני המים.

***

כדי להריק את בית-השימוש בצוללת, דרושה פעולה מסובכת, המבוצעת בכמה שלבים, שכן יש להתגבר על לחץ המים. המבקר הבלתי-מנוסה, שאינו יודע להפעיל מערכת זאת, עלול לקבל זרם מים בפניו. היה זה אחד משעשועיו של יעקב, להוביל מבקרים אל בית-השימוש ולראות כיצד ניתזים המים בפניהם.

בהודמנות אחרת תלה בחדר הקצינים של תנין מיסגרת של חלון אונייה. מאחריה

הדביק על הדופן תמונה של נוף תתי-מימי. שוב היה משתעשע כשהיה מוביל את ה' מבקרים אל החלון אשר צייר, כדי להראות להם כיצד נראה הים דרך חלון הצוללת. תמיד היה רענן מוצא את המצחיק והמגותך בכל התרחשות. אך כמה שהיה חברותי וחביב היה יודע לשמור על הדיסטאנס של מפקד. לא לחינם אמרו עליו: "אתם רוצים דוגמה של מפקד יעיל ואחראי? קחו את יעקב רענן." ונעמי, שהיטיבה להכיר את בעלה יותר מכולם, זכרה זאת. "אתם תראו" אמרה ב' חיוך שובב, "בוקר אחד הוא עוד יכנס לנמל ויצוף עם הצוללת. וכולם יתעלפו מרוב הפתעה וירוצו לתלוש לו את שערו' הזקן, שעה אחרי שעה. והוא יעמוד שם על הגשר ויגיד: מה אתם רוצים? מה כל ההתרגשות הזאת? מי אמר לכם להיבהל בכלל?"

בעת שהותו בחו"ל. אז היה רענן קצין צעיר בדרגת סגן. הוא עלה במהירות בסולם הדרגות עד שהגיע לדרגת מפקד-צוללת. מימינו נראה רס"ר צבי טל, המשרת בתפקיד חשמלאי הראשי של הצוללת. במסעדה בצרפת, בשעה ש' עבר שם קורס-צוללנים, נר' אה יעקב רענן (מימין) בחברת אשתו ובנו הבכור, שהצטרפו אליו